

# บทที่ 1

## บทนำ

### 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันปัญหาทางด้านอาชญากรรมเกิดขึ้นมากมาย เมื่อมีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้นจะต้องมีการดำเนินคดีกับบุคคลผู้กระทำความผิด โดยเป็นหน้าที่ของรัฐในการจับกุมบุคคลและควบคุมตัวผู้กระทำความผิดหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบค้นหาความจริงให้ปรากฏ ดังนั้นการปฏิบัติต่อผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องในคดีจะต้องคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในฐานะที่บุคคลนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสังคมด้วย<sup>1</sup> การค้นหาความจริงจึงเป็นหลักสำคัญของคดีอาญาซึ่งมีการพิสูจน์ความจริงด้วยวิธีการพยานหลักฐาน ซึ่งได้แก่ พยานเอกสาร พยานวัตถุและพยานบุคคล

การรวบรวมพยานหลักฐานดังกล่าวเพื่อมายืนยันให้สามารถพิสูจน์ความผิดได้จึงจะต้องมีความชัดเจน ดังนั้นจึงมีการนำเอาความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ มาพัฒนาใช้ในการตรวจพิสูจน์หลักฐานต่าง ๆ ให้ได้ผลที่ถูกต้องแท้จริงตามหลักวิทยาศาสตร์ ซึ่งในปัจจุบันได้ผลอย่างดียิ่งในการสืบสวนติดตามหาผู้กระทำความผิดต่าง ๆ มาลงโทษตามกฎหมาย เนื่องจากพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์มีความน่าเชื่อถือมากกว่าพยานบุคคลทั่วไป เพราะมีการตรวจพิสูจน์ ทดสอบและยืนยันจากผู้มีความรู้เชี่ยวชาญแล้ว อีกทั้งยังไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้โดยง่าย โดยเฉพาะสิ่งที่บ่งชี้ถึงคุณลักษณะเฉพาะตัวของบุคคล เช่น ลายพิมพ์ DNA ตัวอย่างเลือด เนื้อเยื่อผิวหนัง เส้นผมหรือขน ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไทย ก็ได้บัญญัติรองรับหลักการพิสูจน์ความจริงด้วยพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ไว้เช่นกัน โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์การได้มาซึ่งพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ไว้ในมาตรา 131/1<sup>2</sup> ซึ่งเป็นการตรวจพิสูจน์บุคคลโดย

---

<sup>1</sup> จาก กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (น. 47), โดย คณิต ณ นคร ก, 2555, กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

<sup>2</sup> มาตรา 131/1 ในกรณีจำเป็นต้องใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามมาตรา 131 ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจให้ทำการตรวจพิสูจน์บุคคล วัตถุหรือเอกสารใด ๆ โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ได้

ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี หากการตรวจพิสูจน์ตามวรรคหนึ่งจำเป็นต้องตรวจเก็บตัวอย่างเลือด เนื้อเยื่อ ผิวหนัง เส้นผมหรือขน น้ำลาย ปัสสาวะ อุจจาระ สารคัดหลั่ง สารพันธุกรรมหรือส่วนประกอบของร่างกายจากผู้ต้องหา ผู้เสียหาย หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องให้พนักงานสอบสวน

วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในชั้นสอบสวนและในชั้นพิจารณาก็ได้กำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้ เช่นเดียวกันในมาตรา 244/1<sup>3</sup> แต่ขณะเดียวกันการค้นหาความจริงจากการตรวจพิสูจน์บุคคลโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ถือว่าเป็นวิธีการได้มาซึ่งพยานหลักฐานที่เป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพในร่างกายของผู้ที่จะต้องถูกตรวจเป็นอย่างมากซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 32 ได้กำหนดหลักประกันสิทธิและเสรีภาพของบุคคลไว้เช่นกันว่า บุคคลมีสิทธิเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย และในวรรคสี่ของมาตราดังกล่าว ได้ให้หลักประกันสิทธิของบุคคลว่าการค้นตัวบุคคลหรือการกระทำให้อันกระทบต่อสิทธิเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติดังนั้นการแสวงหาพยานหลักฐานด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์จึงต้องมีมาตรการตรวจสอบและถ่วงดุลการใช้อำนาจให้กระทำได้เท่าที่จำเป็น รวมทั้งคุ้มครองสิทธิและปฏิบัติต่อบุคคลผู้นั้นอย่างเหมาะสมซึ่งกฎหมายไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้ชั้นสอบสวนพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเป็นผู้มีอำนาจสั่งให้มีการตรวจพิสูจน์ได้และผู้ถูกตรวจต้องให้ความยินยอม ซึ่งโดยส่วนมากแล้วการตรวจพิสูจน์โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ก็จะถูกนำมาใช้ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

อย่างไรก็ตามการค้นหาความจริงจากบุคคลซึ่งมีสภาพอ่อนแอทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เช่น เด็กและผู้หญิงนั้นการแสวงหาพยานหลักฐานจากบุคคลดังกล่าวเพื่อตรวจพิสูจน์บุคคลโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์จะต้องมีมาตรการที่เหมาะสมซึ่งในเรื่องการสอบปากคำผู้ต้องหา

---

ผู้รับผิดชอบมีอำนาจให้แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญดำเนินการตรวจดังกล่าวได้แต่ต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและสมควรโดยใช้วิธีการที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ทั้งนี้จะต้องไม่เป็นอันตรายแก่ร่างกายหรืออนามัยของบุคคลนั้นและผู้ต้องหา ผู้เสียหาย หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องให้ความยินยอม หากผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายไม่ยินยอมโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายกระทำการป้องกันขัดขวางมิให้บุคคลผู้เกี่ยวข้องยินยอมโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้สันนิษฐานไว้เบื้องต้นว่าข้อเท็จจริงเป็นไปตามผลการตรวจพิสูจน์ที่หากได้ตรวจพิสูจน์แล้วจะเป็นผลเสียต่อผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายแล้วแต่กรณี.

<sup>3</sup> มาตรา 244/1 ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุก หากมีความจำเป็นต้องใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงใดที่เป็นประเด็นสำคัญแห่งคดี ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ทำการตรวจพิสูจน์บุคคล วัตถุหรือเอกสารใด โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ได้

ในกรณีที่การตรวจพิสูจน์ตามวรรคหนึ่ง จำเป็นต้องตรวจเก็บตัวอย่างเลือด เนื้อเยื่อ ผิวหนัง เส้นผม หรือขน น้ำลาย ปัสสาวะ อุจจาระ สารคัดหลั่ง สารพันธุกรรม หรือส่วนประกอบของร่างกายจากคู่ความหรือบุคคลใด ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญดำเนินการตรวจดังกล่าวได้แต่ต้องกระทำเพียงเท่าที่จำเป็นและสมควรโดยใช้วิธีการที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ทั้งนี้จะต้องไม่เป็นอันตรายต่อร่างกายหรืออนามัยของบุคคลนั้นและคู่ความหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องให้ความยินยอม หากคู่ความฝ่ายใดไม่ให้ความยินยอมหรือกระทำการป้องกันขัดขวางมิให้บุคคลที่เกี่ยวข้องให้ความยินยอมโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้สันนิษฐานไว้เบื้องต้นว่า ข้อเท็จจริงเป็นไปตามที่คู่ความฝ่ายตรงข้ามกล่าวอ้าง.

ผู้เสียหายและพยานที่เป็นเด็กตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 133 ทวิและมาตรา 134/2 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมเกี่ยวกับการถามปากคำเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีจะต้องกระทำเป็นส่วนหนึ่งในสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับเด็กและให้มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอและพนักงานอัยการเข้าร่วมในการถามปากคำด้วย ถือได้ว่าหลักเกณฑ์ดังกล่าว เป็นการให้ความคุ้มครองความรู้สึกของเด็กที่ต้องเข้าสู่กระบวนการค้นหาความจริงในกระบวนการ ยุติธรรมทางอาญานอกจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้ว ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ได้มีการแก้ไขกฎหมาย ที่เป็นการคุ้มครองเด็กและเยาวชนมากขึ้นและในเรื่องการตรวจพิสูจน์บุคคลซึ่งเป็นเด็กโดยวิธีการ ทางวิทยาศาสตร์ ก็ได้รับการพิจารณาและมีการบัญญัติให้มีหลักเกณฑ์ที่เป็นการคุ้มครองเด็กมาก ขึ้นด้วย โดยมาตรา 160 ได้กำหนดให้การตรวจทางวิทยาศาสตร์ที่ผู้เยาว์อายุไม่ครบสิบห้าปีบริบูรณ์ นอกจากจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้เยาว์แล้วจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบ ธรรมก่อนด้วย<sup>4</sup> ถือว่าเป็นหลักประกันในการคุ้มครองเด็กจากการตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ใน ระดับหนึ่งแต่เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวอยู่ในหมวดที่ 13 ว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาคดี ครอบครัว อันเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการพิจารณาคดีครอบครัว ซึ่งมาตรา 4 ได้ให้นิยามคำว่า “คดีครอบครัว” หมายความว่า คดีแพ่งที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาลหรือกระทำการใด ๆ ในทางศาล เกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัว ซึ่งจะต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมาย ว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัวหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับครอบครัว ทำให้บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการ ตรวจพิสูจน์บุคคลโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ในมาตรา 160 ใช้บังคับแต่เฉพาะในคดีครอบครัว ซึ่งเป็นเรื่องในทางแพ่งเท่านั้นไม่ได้นำมาใช้บังคับในคดี อาญาด้วย ดังนั้นในการตรวจพิสูจน์ใน คดีอาญาหลักเกณฑ์การขอความยินยอมจึงยังคงต้องเป็นไปตามบทบัญญัติประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญาเช่นเดิม

---

<sup>4</sup> มาตรา 160 เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมในระหว่างพิจารณาคดีเมื่อคู่ความฝ่ายใดร้องขอหรือ ศาลเห็นสมควร ศาลมีอำนาจสั่งให้คู่ความหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องไปให้แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญที่ศาลเห็นสมควร ตรวจร่างกาย เก็บตัวอย่างเลือด สารคัดหลั่ง สารพันธุกรรม หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอันเป็นประเด็นข้อพิพาทที่สำคัญแห่งคดี ทั้งนี้ ต้องกระทำเพียงเท่าที่จำเป็น และสมควร โดยใช้วิธีการที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดน้อยที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ และจะต้องไม่เป็นอันตราย ต่อร่างกายและจิตใจของบุคคลนั้น ทั้งนี้ถือเป็นสิทธิของคู่ความหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องนั้นที่จะยินยอมหรือไม่ก็ได้

ในกรณีผู้เยาว์อายุยังไม่ครบสิบห้าปีบริบูรณ์ ก่อนที่แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญจะเก็บตัวอย่างเลือด สารคัดหลั่ง หรือสารพันธุกรรมของผู้เยาว์เพื่อใช้ในการตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์จะต้องได้รับความยินยอม จากผู้แทนโดยชอบธรรมของผู้เยาว์นั้นด้วย.

ส่วนการค้นหาความจริงจากผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายซึ่งเป็นหญิงนั้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 132 และมาตรา 133 ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการตรวจตัวผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาว่าจะต้องจัดให้เจ้าพนักงานซึ่งเป็นหญิงหรือหญิงอื่นเป็นผู้ตรวจ และในกรณีมีเหตุอันสมควรผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาจะขอนำบุคคลใดมาอยู่ร่วมในการตรวจก็ได้และในการถามปากคำในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ หากว่าผู้เสียหายเป็นผู้หญิงก็ให้พนักงานสอบสวนซึ่งเป็นหญิงเป็นผู้สอบสวน บทบัญญัติดังกล่าวถือว่าการคุ้มครองเพื่อไม่ให้หญิงเกิดความรู้สึกอับอายจากผู้ตรวจซึ่งเป็นเพศตรงข้ามเห็นได้ว่าการค้นหาความจริงในกรณีดังกล่าวสำหรับเด็กและผู้หญิงนั้นกฎหมายไทยได้คำนึงถึงสภาพความอ่อนแอทางด้านจิตใจและความเหมาะสมในเรื่องเพศของบุคคลดังกล่าวด้วยเพื่อที่จะไม่ให้เกิดการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ละเมิดต่อสิทธิผู้หญิง แต่ในเรื่องการตรวจพิสูจน์บุคคลโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131/1 และมาตรา 244/1 กฎหมายกลับกำหนดหลักเกณฑ์แต่เพียงว่าให้ผู้ถูกตรวจต้องให้ความยินยอมและต้องดำเนินการโดยแพทย์เท่านั้น ซึ่งหากไม่ให้ความยินยอมก็จะมีผลเสียต่อการรับฟังพยานหลักฐานที่เป็นผลร้ายแก่ผู้ที่ไม่ให้ความยินยอมเท่ากับเป็นการบังคับให้ต้องยินยอมโดยปริยาย โดยมีได้คำนึงสภาพความอ่อนแอและการปฏิบัติที่เหมาะสมในเรื่องเพศของเด็กและผู้หญิงแต่อย่างใด ทั้งที่การตรวจพิสูจน์บุคคลโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นการกระทำที่ละเมิดต่อสิทธิเสรีภาพในร่างกายของบุคคลไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการค้นหาความจริงจากการสอบปากคำบุคคลหรือการตรวจตัวบุคคลซึ่งกระทำแต่เพียงภายนอกร่างกายเท่านั้นจึงน่าพิจารณาว่าหากมีการตรวจพิสูจน์บุคคลโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ซึ่งผู้ถูกตรวจเป็นเด็กที่อายุไม่เกิน 18 ปี ในคดีอาญาไม่ว่าจะเป็นผู้ต้องหา ผู้เสียหายหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เด็กนั้นจะมีความสามารถในการให้ความยินยอมและรับรู้ถึงผลของการไม่ให้ความยินยอมเพียงใดเพราะด้วยวุฒิภาวะและสติปัญญาของเด็กแล้วในบางเรื่องเด็กยังไม่สามารถตัดสินใจด้วยลำพังตนเองได้ และในกรณีของผู้หญิงนั้นกฎหมายก็ไม่ได้กำหนดให้ผู้หญิงเป็นผู้ทำการตรวจหรือในการตรวจนั้นจะต้องไม่ทำให้ผู้ถูกตรวจรู้สึกอับอายจึงอาจทำให้หญิงผู้ถูกตรวจเกิดความรู้สึกอับอายได้หากว่าการตรวจดังกล่าวจะต้องมีการเปิดเผยร่างกาย ทั้งยังมีได้กำหนดให้ผู้ปกครองหรือบุคคลอื่นที่เด็กหรือผู้หญิงไว้วางใจอยู่ด้วยในขณะที่ตรวจซึ่งแตกต่างไปจากการถามปากคำเด็กและการตรวจตัวหญิงผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายดังกล่าวซึ่งได้คำนึงถึงเรื่องเพศและวุฒิของบุคคลด้วยนอกจากนี้แล้วการไม่ได้กำหนดให้องค์กรภายนอกเป็นผู้ตรวจสอบการใช้อำนาจดังกล่าวทำให้การใช้อำนาจรัฐของเจ้าหน้าที่ในชั้นสอบสวนเกิดผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลผู้ถูกตรวจเกินความจำเป็น ดังนั้นจึงเห็นว่าการตรวจพิสูจน์บุคคลโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไทยในปัจจุบันยังไม่ได้ให้ความคุ้มครอง

แก่เด็กและผู้หญิงผู้ถูกตรวจที่ต้องเข้าสู่อการค้นหาคความจริงในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้อย่างเพียงพอ

วิทยานิพนธ์นี้ผู้เขียนจึงจะทำการวิเคราะห์การตรวจพิสูจน์บุคคลโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์โดยเฉพาะการตรวจสอบถ่วงดุลการใช้อำนาจรัฐของเจ้าหน้าที่ในชั้นสอบสวน ตลอดจนการตรวจที่ผู้ถูกตรวจเป็นเด็กและเพศหญิงมีลักษณะที่เหมาะสมเพียงพอหรือไม่ โดยศึกษาหลักเกณฑ์ผู้มีอำนาจสั่งให้มีการตรวจซึ่งควรกำหนดให้ศาลเป็นผู้มีอำนาจสั่งให้มีการตรวจ อันเป็นการตรวจสอบการใช้อำนาจโดยองค์กรภายนอก รวมทั้งในการขอความยินยอมจากผู้ถูกตรวจที่เป็นเด็ก และการตรวจบุคคลที่เป็นเพศหญิงที่จะต้องไม่กระทำการที่อาจก่อให้เกิดความอับอายแก่ผู้ถูกตรวจที่เป็นหญิง ซึ่งในการขอความยินยอมควรกำหนดให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความยินยอมกับเด็กด้วย ส่วนการตรวจบุคคลที่เป็นเพศหญิงควรกำหนดให้ผู้ตรวจเป็นเพศหญิงเช่นเดียวกันเพื่อให้เกิดความเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันสิทธิและเสรีภาพของเด็กและผู้หญิงผู้ถูกตรวจให้ได้รับความคุ้มครองสอดคล้องกับหลักสากลและสร้างความน่าเชื่อถือในกระบวนการยุติธรรม

## 1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาแนวความคิดและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายของบุคคลในคดีอาญาแนวความคิดของพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ รวมทั้งหลักประกันสิทธิเสรีภาพของบุคคลตลอดจนแนวคิดในการคุ้มครองเด็กและผู้หญิง
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาและกระทบของการตรวจพิสูจน์เด็กและผู้หญิงโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ในคดีอาญาของประเทศไทย ตลอดจนกระบวนการตรวจพิสูจน์ยังขาดกลไกการตรวจสอบการใช้อำนาจในชั้นสอบสวนโดยองค์กรภายนอก
3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์เปรียบเทียบหลักเกณฑ์การคุ้มครองเด็กและผู้หญิงจากการตรวจพิสูจน์บุคคลโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ในคดีอาญาของประเทศไทยและต่างประเทศ
4. เพื่อศึกษาและกำหนดแนวทางในการปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไทยให้มีความเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคุ้มครองเด็กและผู้หญิงรวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐในชั้นสอบสวนโดยองค์กรภายนอกอันเป็นการคุ้มครองบุคคลดังกล่าวที่จะต้องเข้าสู่อการค้นหาคความจริงในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

### 1.3 สมมติฐานของการศึกษา

การแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อค้นหาความจริงในคดีอาญานั้น ปัจจุบันกฎหมายได้ให้อำนาจเจ้าพนักงานในการตรวจพิสูจน์บุคคลโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ได้โดยชอบด้วยกฎหมายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131/1 วรรคสองแต่บทบัญญัติดังกล่าว ไม่ได้กำหนดให้องค์กรภายนอกเป็นผู้มีอำนาจสั่งให้มีการตรวจ รวมทั้งไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการคุ้มครองเด็กและผู้หญิงที่เป็นผู้ถูกตรวจไว้ จึงมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่อาจกระทบสิทธิของผู้ถูกตรวจเกินความจำเป็น ปัญหาการขอความยินยอมจากเด็กผู้ถูกตรวจที่ขาดความพร้อมทางด้านปัญญาซึ่งไม่สามารถตัดสินใจที่จะให้ความยินยอมได้ด้วยตนเองและกรณีที่ถูกตรวจเป็นผู้หญิงการไม่ได้กำหนดให้การตรวจจะต้องกระทำโดยผู้ตรวจที่เป็นเพศหญิงเกิดปัญหาทำให้ผู้ถูกตรวจไม่ได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสมและเป็นการเปิดโอกาสให้มีการกระทำที่ละเมิดสิทธิหญิงได้

ดังนั้น เพื่อเป็นหลักประกันแก่บุคคลในการตรวจพิสูจน์โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อค้นหาความจริงในคดีอาญาจึงควรกำหนดให้ศาลซึ่งเป็นองค์กรภายนอกเป็นผู้มีอำนาจสั่งให้มีการตรวจในชั้นสอบสวน และกำหนดให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความยินยอมกับเด็กด้วย ส่วนผู้ถูกตรวจที่เป็นผู้หญิงควรกำหนดให้ผู้ตรวจเป็นเพศหญิงเช่นเดียวกันเพื่อให้เกิดความเหมาะสม รวมทั้งควรกำหนดให้เด็กและผู้หญิงผู้ถูกตรวจสามารถนำบุคคลอื่นที่ไว้วางใจอยู่ร่วมในขณะที่มีการตรวจด้วยได้

### 1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้มุ่งศึกษาถึงหลักเกณฑ์ แนวทางปฏิบัติในการคุ้มครองเด็กและผู้หญิงจากการตรวจพิสูจน์บุคคลโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 131/1 วรรคสอง รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจขององค์กรภายนอกโดยศึกษาเปรียบเทียบกับบทบัญญัติของกฎหมายไทยกับกฎหมายต่างประเทศ เพื่อหาหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมในการคุ้มครองเด็กและผู้หญิงจากการตรวจพิสูจน์บุคคลโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ในคดีอาญา

### 1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาวิจัยนี้ มุ่งศึกษาด้วยวิธีวิจัยเอกสาร โดยการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากตำราทางวิชาการ วิทยานิพนธ์และบทบัญญัติแห่งกฎหมาย งานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนข้อมูลจากเว็บไซต์ (Website) ต่าง ๆ ทางอินเทอร์เน็ต (Internet) ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

## 1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบแนวความคิดและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายของบุคคลในคดีอาญา แนวความคิดของพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ รวมทั้งหลักประกันสิทธิเสรีภาพของบุคคลตลอดจน แนวคิดในการคุ้มครองเด็กและผู้หญิง
2. ทำให้ทราบถึงปัญหาและผลกระทบของการตรวจพิสูจน์เด็กและผู้หญิงโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ในคดีอาญาของประเทศไทย ตลอดจนกระบวนการตรวจพิสูจน์พบว่าขาดกลไกตรวจสอบการใช้อำนาจในชั้นสอบสวนโดยองค์กรภายนอก
3. ทำให้ทราบถึงหลักเกณฑ์การคุ้มครองเด็กและผู้หญิงจากการตรวจพิสูจน์บุคคลโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ในคดีอาญาของประเทศไทยและต่างประเทศ
4. ทำให้ทราบถึงแนวทางในการปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไทยให้มีความเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคุ้มครองเด็กและผู้หญิง รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจในชั้นสอบสวนโดยองค์กรภายนอกอันเป็นการคุ้มครองบุคคลดังกล่าวที่จะต้องเข้าสู่การค้นหาคำความจริงในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา